

Nem könnyű a menekülteknek

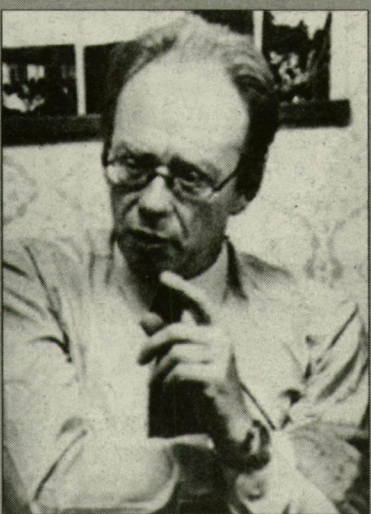
■ **Főbiztos úr, információink szerint ön több éve foglalkozik a menekültek ügyével. Mióta van Magyarországon?**

– Valóban hosszú időt töltöttem eddigi pályafutásom során ezzel a kérdéssel. Különböző helyszíneken 1977 óta teljesítek szolgálatot és irányítom a menekültekkel kapcsolatos teendőket. Eddig Pakisztánban, Afganisztánban, valamint a volt Szovjetunió néhány utódállamában dolgoztam. Az önk országába mindössze két hónappal ezelőtt kerültem és vettem át a Menekültügyi Főbiztosság irányítását.

■ **A rövid idő alatt mennyire sikerült megismernie a menekültekkel és menedékesekkel kapcsolatos magyarországi helyzetet?**

– Magyarországot eddig két nagy menekülthullám érte el: az egyik az ismert romániai események idején – 1989-ben, majd 1990-ban –, a másik pedig a volt Jugoszlávia területén kirobbant polgárháború kezdetén – 1991-ben. Összesen mintegy 110 ezer ember kért menedéket a magyar hatóságoktól, azzal, hogy ezek nagy hányada csak ideiglenes segítségért folyamodott és tovább

Rövid, tájékoztató látogatást tett pénteken Szegezen Philippe Labreux, az ENSZ budapesti menekültügyi főbiztosa. Dr. Bárkányi Gábor, a Menekültügyi és Migrációs Hivatal szegedi vezetője ismertette a vendéggel és munkatársaival a menekültügyi helyzetét térségünkben. Ezt követően Philippe Labreux exkluzív interjút adott lapunknak.

Fotó: Gyenes Kálmán

ment Nyugatra, illetve miután elmúlt a veszély – visszatértek hazájukba. Így ma mindössze 7 ezer menekült és menedékes problémájával kell foglalkoznunk.

■ **Szegedi látogatása alkalmával többször is említette a menekült táborok ügyét és az ott lakók integrációját. Kérem ezt fejtsse ki bővebben.**

– Sokszor feltettem magamnak is a kérdést: miért vannak

még mindig táborokban azok az emberek, akik több, mint három éve menekültek el hazájukból? Ez nem megfelelő állapot számukra. Pontosabban, számukra sem. Szorgalmazni kellene beilleszkedésüket a magyar társadalomba. Még akkor is, ha ez csak ideiglenes jelleggel történne. Nem szabad ugyanis elfelejteni, hogy azok az emberek, akik megtanulják az ország nyelvét, ismereteket szereznek a társadalom működéséről, azok később hasznára válhatnak a befogadó országnak: hidat képezhetnek egykori és új hazájuk között. Én konkrétan a bosnyákokra gondolok.

■ **Ez a nyugati országokban így is történik. Az integrációs folyamatnak azonban ára van, s ezt valakinek fizetnie kell: vagy a befogadó országnak, vagy például az ENSZ-nek...**

– Én úgy vélem, hogy a befogadó országnak kellene ezt megszerveznie, természetesen a nemzetközi közösség támogatásával. Mi 1989 óta jelen vagyunk Magyarországon, segítőtünk, támogattuk a menekültügy megoldását, s ezt fogjuk a jövőben is tenni. Segítünk azokon, akik még a táborokban, de azokon is, akik a lágeren kívül vannak.

■ **Labreux úr, mi a véleménye: a balkáni polgárháborús tűzfészek felszámolásával egyidejűleg megszűnne a menekült probléma Európában?**

– Meggyőződésem, hogy a háború befejezése nagyban elősegítené e probléma megoldását. Már most jóval kevesebben érkeznek az országra, kevesebb a menekült és egyre többen térnek vissza hazájukba. Egyelőre azonban nem látjuk tisztán, hogy mikor is ér véget az értelmetlen háború a volt Jugoszlávia területén.

Kisimre Ferenc

Lezsák, Boross és Szabó újfent bizalmat kapott

A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem aulájában szombat délelőtti folytatódott az MDF VIII. országos gyűlése, amelynek első két napját szeptember 10-én és 11-én tartották. A mostani tanácskozás napirendjén a az MDF 16 elnökségi tagjának megválasztása, és politikai nyilatkozat elfogadás szerepelt.

Für Lajos pártelnök üdvözlő szavai után – 591 küldött előtt – Gémesi György, az önkormányzati választásokat előkészítő bizottság elnöke kijelentette: az MDF-nek a kampány során teljesíthető ígéretek kell tennie. Hivatkozott néhány közvéleménykutatásra, amelyek szerint az MDF szavazóbázisa tolerálja leginkább az együttműködést a többi ellenzéki párttal és a civilszervezetekkel. Ennek köszönhetően sikerült országos együttműködést kialakítani az ellenzéki pártokkal. Az MDF nagy vizsgának tekinti az önkormányzati választásokat, amelyek egyben lehetőséget nyújtanak az ellenzék jövőbeli korrekt együttműködésének megalapozására. Csapody Miklós ugyanakkor leszögezte, hogy az MDF nem kíván az ellenzéki pártok élére állni, hanem a jobbközép polgári erők egyesítését, a jobbközép polgári, s ezen belül a nemzeti és keresztény értékek képviselését tartja szem előtt. Ezt követően ismertették a küldöttekkel a délután elfogadandó politikai nyilatkozatot, amely többek között megállapítja: a baloldali kormánykoalíció működése alatt romlott az ország gazdasági helyzete, újra növekszik az infláció és a munkanélküliség.

A dokumentum megállapítja: az expo törvénysértő lemondása a lakosság nagy részének ellenállásába ütközik.

Végül a nyilatkozatban az MDF aggodalmának ad hangot egyes, a demokratikus intézményrendszerrel kapcsolatos döntések, így például az önkormányzati törvény megváltoztatása miatt. A párt által hibásnak tartott intézkedések felesleges terheket rónak a lakosságra – szögezi le a nyilatkozat. A politikai nyilatkozatról folytatott vitát követően közölték: mind a nyolc regionális elnökségi tag-jelölt megkapta a mandátumához szükséges szavazatot. Így az elnökség tagja lett Szabó József, Zsebők Lajos, Weber János, Grezsa Ferenc, Szendrei László, Farkas Gabriella, Gémesi György és Ferencz Csaba. A másik nyolc tag megválasztásához többfordulós szavazásra volt szükség, mert az 55 jelölt közül az első fordulóban a küldöttek 32-t támogattak. Ezt megelőzően azonban a küldöttek elfogadták a politikai nyilatkozatot, illetve néhány pontban módosították az MDF alapszabályát. Új rendelkezésként belekerült, hogy ki kell zárni az MDF-tagok sorából azt, aki a párt alapvető céljaival összeegyeztethetetlen elveket vall, és politikai magatartást tanúsít. Végül hosszas szavazási procedura után sem állt össze a párt 16 tagú elnöksége, mert – bár Kulin Ferenc is megszerezte a szükséges szavazatokat –, az újabb forduló a gyűlés határozatképtelensége miatt nem tarthaták meg. Így a nyolc regionális elnökségi tagon kívül a párt elnökségének tagja lett Lezsák Sándor, Boross Péter, Szabó Iván, Fekete György, Józsa Fábán és Kulin Ferenc. A további két elnökségi tagot az MDF következő országos gyűlésén választhatják meg, de a tanácskozás időpontja még nem ismeretes.

Húsz százalék alatt?

(Folytatás az 1. oldalról.)

A GKI szeptemberi felmérése szerint a gazdálkodó szervezetek csaknem 6 százaléka kevesebb mint öt százalékkal, csaknem 8 százaléka pedig több mint 26 százalékkal növelte a bruttó átlagkereseteket. A megkérdezettek 40 százaléka 16-20 százalék közötti, további számottevő részüket pedig 21-25 százalék közötti emelést jelzett. Bár a keresetek az idén a vállalkozói szférában összességében kevésbé emelkedtek, mint a költségvetési intézményeknél, a válaszokból kirajzolódó 20 százalékos átlagos keresetnövekedés alacsonyabb a vártnál. A legkisebb a keresetnövekedés a szolgáltatóiparban, a legnagyobb pedig a közlekedésnél. A lakosság fogyasztása csaknem 1,5 százalékkal bővül az év folyamán; a lakásépítés, felújítás volumene stagnál, míg a GKI korábbi prognózisához képest nagyobb lesz a megtakarítás az év végéig. A bruttó pénz megtakarítás eléri a 300 milliárd forintot, a nettó megtakarítás pedig 270-280 milliárd forint körül alakul.

A makroegyensúlyi problémák miatt a GKI Rt. 1995-re a lakosság fogyasztásának mintegy 2-3 százalékos csökkenését tartja szükségesnek, prognózisában ezzel számol 22-25 százalékos infláció mellett. A reáljüvedelmek 3-4 százalékos csökkenését feltételezve a fogyasztás 2-3 százalékos visszaesésével számolnak a szakemberek.

■ Október 17-én Három kérdés az etnikai kisebbségek pártfőjához címmel interjú jelent meg dr. Szirtesi Zoltán néval, az etnikai és nemzeti kisebbségi bizottság elnökével. A nyilatkozatra reagálni kívánt Bánfi András, a Magyarországi Cigányok Demokratikus Szövetsége szegedi tagszövetségének elnöke, ezért megkeresett bennünket a szerkesztőségben.

■ **Miért kíván reagálni az említett cikkre?**

– Szeretném, ha a másik fél álláspontja is nyilvánosságot kapna. Az MCDSZ szegedi tagszövetsége 1991 őszén nyilatkozott utoljára. Akkor is elmondtuk, hogy nem kívánunk kirakatbabák lenni, hanem tenni kívánunk a cigányságért. 1991 augusztusában tárgyaltunk a polgármesterrel és a jegyzővel, de az akkori megállapodásunkból végül semmit sem hajtottak végre. A szegedi önkormányzat munkájában egyetlen nemzetiségi szöveg sem vett részt. Mi szegedi tagszövetségünk 1989. november 11-én alakult meg 68 fővel, '90-ben már 234 tagunk volt, ma pedig már 302-en vagyunk. Az országos szervezetünk 102 ezer tagot számlál. Fő célunk az volt, hogy megszüntessük cigányságot sújtó

3 KÉRDÉS Az MCDSZ szegedi elnökéhez

önkéntnyuralmat. Kevesen tudják a város lakói közül, hogy 1968-ban az MSZMP Csongrád megyei pártbizottsága hozott egy határozatot, amely szerint a dorozsmai cigányságot meg kell tartani a város tisztán tartására. Ez egy embertelen határozat volt, amelynek végrehajtásában a Szirtesi házaspár is részt vett. Az is igaz, hogy ők csupán azt tették, amire lehetőségük volt, ezért nem marasztalhatók el.

■ **Hogyan értékeli az etnikai és nemzeti kisebbségi bizottság szegedi cigányságért végzett munkáját?**

– Az etnikai és nemzeti kisebbségi bizottság, a polgármester és a jegyző is felelős azért, hogy a kisebbségi törvényt nem hajtották végre Szegeden. A kisebbségek kérdését ígértük ellenére a mai napig nem vitték a közgyűlés elé. Az 1993 novemberében életbe lépett kisebbségi törvény kimondja, hogy

Hálóban

A szociális háló arra hivatott, hogy zuhanásban megmentse a szakadék felé tartót. Hogy nagyobb zúzódások nélkül megússza élete legnagyobb próbáját: a szegénységet, a magatehetetlenséget, a teljes kiszolgáltatottságot.

Egyre többen vergődnek manapság ebben a társadalom által odavetett, mégiscsak humánus indítatásból szőtt, életmentő alkalmatlanságban. Ők ott aligha gondolnak arra, hogy szereplői, s nem is csak amolyan epizód figurái, az új kormány négy évre szóló egészségügyi és szociális programjának, amely, amint a minapi sajtótájékoztatón a népjóléti minisztertől megtudtuk, hamarosan a kormány elé kerül.

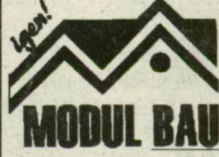
A tárca a szociális gondoskodás alapelveinek tekinteti, hogy a piacgazdaságnak megfelelő szociális rendszert alakítson ki az előző, mára szétesett konstrukció helyett. Elsősorban a legszegényebb réteget segítő intézkedésekre törekszik, ugyanakkor tisztában van vele: ez közel sem elegendő. A megelőző szociálpolitika híveként a minisztérium szakmai programjában nem tekint el az önségítés különböző módozatainak támogatásától sem. Hiszen a cél végsősoron az, hogy minél kevesebben kapaszkodjanak ebbe a védőhálóba.

Amikor a szociális gondoskodásra szoruló rétegekről beszélünk, éppúgy gondolunk a hajléktalanok táborára, mint a kisnyugdíjasok, a sok gyermeket vállalók még népebb seregére. Hogy a kormány első, világot meg nem rengető száz napja után ők mire számíthatnak? Elkészült a hajléktalanok ellátásával foglalkozó, kibővített program, amely megkísérli valamelyest csökkenteni az utcára kerültek számát, ami persze nem megy egyik napról a másikra. Itt van azonban nyakunkon a tél: addig is „biztonságot nyújtó intézkedérendszer” alakult ki a tárca, tudtuk meg a miniszteri tájékoztatóból. Az átfogó nyugdíjreformról szóló törvényt már a következő évben szeretnék beterjeszteni, ha a Nyugdíjbiztosítási Önkormányzat is úgy akarja. Dolgoznak az ár-emelések kompenzációjának részletein is: november közepéig elkészülnek vele. A családi pótlék adóztatásának tervét elfogadhatatlannak tartja a népjóléti minisztérium. Állásfoglalása szerint a jelenlegi adórendszerben az alanyi és differenciált jogosultságot meg kell őrizni. A másfél millió család sorsát befolyásoló juttatás olyan érték, amelyről nem lehet lemondani, véli a miniszter, ugyanakkor nincs ellenére az ötletet: ha valaki nem tart igényt családi pótlékra, utaltathassa át egy gyermektámogatásra hivatott alapítvány javára.

■ **smét reform előtt tehát a szociális ellátás rendszere. A közigazgatási államtitkár szerint azonban a tervek megvalósításához csak a súlypontok áthelyezésével, lépésről lépésre lehet hozzákezdeni. Erre a célra ugyanis jövőre sem lesz több pénz, mint az idén volt.**

Így van ez, ha már maga a népjólét is ott vergődik a szociális hálóban...

Chihán László

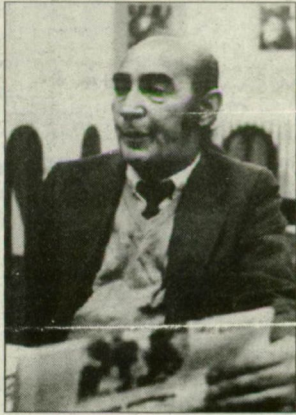

MODUL BAU

ÉPÍTKEZŐKNEK!

- Jamina téglá, cserép
- Therwooln hő-, hangszigetelők
- Lindab csatorna, barna, fehér, színes gyári áron! Valamint:
- bátaszéki fűdémbelestest FB 60/19
- olcsó csempek, padlóburkolók, ragasztók, fugázók

Szeged, Csongrádi sgt. 27. Tel. 62/491-022, 474-481

Bánfi András

előtt mindig zárva voltak Szegeden az ajtók, ma pedig már be vannak betonozva.

■ **Mit vár a közelgő önkormányzati választástól?**

– A szegedi cigányság legnagyobb problémája, hogy nem kéri a véleményét. A kisebbségi önkormányzati törvény sem a cigányság érdekeit szolgálja, csak kifelé, Európa felé mutatja, hogy létezik. Csakhogy minden törvény annyit ér, amennyit végrehajtanak belőle. Sajnos Szegeden nem hajtják végre. Szeretnénk, ha a következő önkormányzatban lenne olyan képviselő, akit mi választunk, és aki tisztességesen képviseli az érdekeinket.

H. Zs.